

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De eo q[uod] e[st] regina mi[sericordi]e

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De eo q̄ ē regina misericordie

6 pulla fuit. Sexta pprietas ē intēta qd̄ ē fm̄ cōmentatorē ire in ip̄m
Hāc etiā bñssima h̄go habuit in summo. q̄a intima cordis ei⁹ pene
trauit. ⁊ de viscerib⁹ misericōdie sue intimis filiū de intimo corde patriā
extraxit. ⁊ infinitā imensitatē misericōdie ipsius intime ⁊ pfundissime in
tīmavit. ⁊ om̄es diuitias ei⁹ misericōdie effudit. ⁊ in sanctuarijs dei habi
7 tās sapiētā a seculis absconditā carne indutā patefecit. Septima p
prietas ē intima qd̄ vt dicit cōmentator ē q̄ ad exteriores nō effluat.
Qd̄ etiā eā in summo ip̄a habuit sup seraphim p̄z. illi em̄ nō efflue
rūt descēdendo. s̄ nō ascēderūt. ista autē deorsum nō fluxit immo
8 cōtra naturā sursum fluxit. et oēs qui deflexerūt sursum traxit. Octa
ua pprietas ē inflexibile. qd̄ ē vt dicit cōmentator vt ad alia negocia
extra ipsuz nō diuertat. hāc quoq̄ habuit sup seraphim. illi em̄ tm̄
ab illo tpe q̄ hoc acceperāt nō diuenerūt. ip̄a autē nunq̄ diuertit ab
ip̄o. s̄ oīa vertit ad ipsuz. Et totū mūdū in ipsum cōuertit. Itē ali
accipiūt aliquid ab alijs vn̄ se ad deū cōuertūt. ip̄a autē sola habuit
in solo filio vn̄ nūq̄ diuertit ab ip̄o. Ex his p̄z quō beatissima h̄go
alie pprietas. oēs pprietas omniū angeloz habuit in summo. Itē. Bern. qual
ponit a bern. dā quibusdā alijs assignat pprietas dicēs. q̄ virtutū ⁊ miracula
facere. potestati cōtrarias potestates coercere. p̄ncipatū regnā mu
tare ⁊ ministrare. Nec om̄ia in beatissima h̄gine fuerūt in summo. q̄a
maria fecit mi. om̄iū miraculoz miraculosissimū fecit cū deū ⁊ hominē genuit. po
raculosissimū. testates coercuit cū regnū dyaboli destruxit. ⁊ eū in inferno ligauit. re
maria ē āgel⁹. gna mutauit cū oēs in regno celozū transduxit. Est igit̄ beatissima h̄
go angel⁹ in gratie inuentione. archangel⁹ in dei generatione. p̄m
ceps in p̄ncipiū subiēctione. potestas in supnaturalij opatione. virt⁹
in dei formissimoz actū p̄fectione. diuinationes in creature supposi
tiōe. thron⁹ in dei corporali receptione. cherubin in omniū secretoz se
secretissima cognicōe. seraphim in summa sup oēs dilectione. Patet
igit̄ qualiter beatissima h̄go oēs pprietas omniū angeloz habēs ⁊
sup hierarchias oēs ē exaltata. ita q̄ singuloz omniū oēs pprieta
tes ⁊ dona ipsa vniuersalit̄ ⁊ singulariter in summo possedit vniuersa
Ultimo q̄rit de illo p̄uilegio qd̄ ē regia misericōdie de q̄ Querit vtz
q̄ nō Maiori em̄ dignitati uenit dign⁹ nō. s̄ sūme dignitati cō
uenit dignissimū nō. s̄ dignitas in quā exaltata ē ē sūma dignitas
fm̄ illā uenit ei dignissimū nō. dignissimū at nō creature ē m̄
dei fm̄ illū statū dz mat̄ dei appellari. Itē ip̄a ē exaltata ad summū
2 statū glorie. igitur potius diceret̄ regina glorie. Itē a digniori fi
3 unt denominationes. sed dignissimum est gloria ergo ipsa est regina
4 glorie. Itē quod nobiliori ⁊ digniori est similis hoc est digni

Rō prima

De eo q̄ dicitur regina misericordie Fo. xciiij.

us et nobilitas. s̄z nomen nobilissimum et dignissimum est rex gl̄ie. q̄ ip̄a sicut
debet dici regina gl̄ie. ¶ Itē ab eodē regno a q̄ filius suus dicitur rex ip̄a
sa dicitur regine. sicut a fr̄acia dicitur rex fr̄acie et regina fr̄acie. s̄z filius dicitur rex
glorie. q̄ ip̄a regina glorie. ¶ Itē ubiq̄ nō est miseria nō est misericordia. ¶ Itē ubiq̄ nō est misericordia. s̄z ip̄a est regina
celoz. q̄ ip̄a nō est regina misericordie. ¶ Itē sicut statū illū ip̄a est sup̄
oēs hierarchias. q̄ videt q̄ debeat dici regina celoz. ¶ Itē gloria t̄m
est in celo. misericordia t̄m pp̄rie in mūdo. gr̄a at̄ cōiter est in celo et
in terra iuxta illud. gr̄am p̄ gr̄a. q̄ dicitur regina gr̄e. ¶ Itē impator
est sup̄ reges et imperatrix sup̄ reginas. q̄ debeat impatrix misericordie
nōiari. ¶ Itē in ordinibz angeloz superiores denominantur a superioribz
et dignioribz donis. s̄z summū ac nobilissimū donū est charitas. q̄ ip̄a
debet regina charitatis nūcupari. ¶ Itē filius deus pacis dicitur et dile
ctionis. q̄ ip̄a regina pacis et dilectionis. ¶ Itē seraphin dicitur in cha
ritate. s̄z ip̄a est superior seraphin. q̄ ip̄a dicitur a superiori dicitur. s̄z nihil est
superius charitate nisi deus. q̄ ip̄a debeat a deo dicitur. q̄ ip̄a debeat a
deo dici dea misericordie. ¶ Itē fili⁹ dicitur rex regū et dñs dominantū. q̄ ip̄a
dicitur regina reginaz et dñā dñaz. ¶ Itē filius dicitur deus deoz. q̄ ip̄a
dicitur dea deaz. ¶ Itē Dionysius de di. no. inuenies autē q̄ et deos eloquia
vocat. nō t̄m sup̄celestes essentias. s̄z apud nos amicissimos dei et mi
tabiles viros. Et infra. Et vlt̄er q̄cūqz virtus vlt̄er auertit et in di
uinas illuminatōes incessanter extendit sicut virtutē diuina imitatione
et diuina inuocatōe digna effecta est. Cū q̄ b̄t̄a h̄go sit dei amicissi
ma et ad diuinas illuminatōes oībz alijs creatur̄s ip̄oportionabili
plus extēda. ip̄a potissime vocabit dea deoz. ¶ Cōtra hec opponit
in hūc modū. gl̄ia et gr̄a et iusticia p̄ se t̄m dicitur collatōem boni. mis
ericordia at̄ et collatōem boni et ablatōem mali p̄ se. q̄ plus cōphendit
et in ampli⁹ se extēdit regnū misericordie q̄z regnū gl̄ie. gr̄e vel iusti
cie. S̄z ab āpliori potētia et maiori est dignitas maior et denotatio. q̄
b̄t̄issima h̄go dicitur regina misericordie a summa dignitate. ¶ Itē
gl̄ia t̄m pp̄rie est in celo et nō in terra nec in purgatorio nec in inferno
misericordia at̄ est in celo et in terra et in purgatorio et in inferno. q̄ ma
ximū est regnū misericordie q̄ maxima regina dicitur regina miseri
cordie. ¶ Itē quicūqz est superius superiore est superius inferiore. s̄z misericordia est
sup̄ oīa opa dei. et regina misericordie sup̄ misericordias. q̄ regina misericordie deter
minat positōem sup̄ oīa. s̄z illa pp̄rie auenit b̄t̄issime h̄gini. q̄ pp̄rie
et h̄c est regina misericordie. ¶ Itē ip̄a est sup̄ patrimonū et pp̄rietatē sui si
lū. s̄z h̄c est misericordia. pp̄riu est enim dei misereri. q̄ pp̄rie est regina misericordie.
¶ Itē ysa. xviii. Ego at̄ cōsiderabo in loco meo glorioso. q̄ loc⁹ est mi
sericordia vt dicit glo. S̄z pp̄riu locus regis est regnū. q̄ misericordia est re
gnū regis et regine. S̄z pp̄rie dicitur rex et regina misericordie cui⁹ est regnū

Cōtra.
Rō p̄a.

De eo qd dicitur regina misericordie

miseri cordie sicut rex vel regina francie dicitur cuius est regnū francie. ergo beatissima virgo proprie dicitur regina misericordie cuius
6 est regnum misericordie. ¶ Item omnis qui est in regno dei est in misericordia. sed nō omnis qui est in regno est in gloria vel in gratia vel in iusticia. ergo sola misericordia comprehendit totum regnum. ergo regina sup totum regnum potissime dicitur regina misericordie.
7 ¶ Item regnum glorie est regnum misericordie. sed nō uertitur. ergo regnum misericordie comune est. ¶ plectitur em vtrūqz. ergo vni
8 uersalis regina potissime dicitur regina misericordie. ¶ Item illa proprie dicitur regina francie qd dicitur hē et iure esset oim qd sunt in francia. s; beatissima virgo hē et iure et proprie ē dicitur oim qd sunt in misericordia dei. s; proprie est regina misericordie. ¶ Item si obliqua qd est misericordie destrueretur transitue vere et proprie dicitur regina misericordie. ipa em ē cā totius misericordie. ¶ Item si destruitur transitue sensus erit. ipa ē regina misericordie. i. ipa misericordia. s; adhuc dicitur hē regina misericordie. ipa em ē regina qd ē misericordia. vñ et Hester qd ē i figura bte virginis alio noie edissa vocat qd ē interpretatū misericordia Hester. ij. Itē ysa. xvi. Et pparabit in misericordia soliu eius
9 s; soliu proprie ē in proprio loco regni. s; misericordia ē proprius locus regni
10 s; in vtero bte virginis hē et proprie requeit et collocata fuit tota diuinitas et hūanitas ipi p spm sanctū pparato. s; ipa proprius locus fuit regni. s; ipa fuit misericordia. et cū hoc nō in merito regina misericordie. qz ipa seipam pfecte possidēdo sp bñ rexit. nam ab ipa nunq aliqd indirectum pcessit. ¶ Item Dionysius de diuinis nomi. Regnū est omnis finis et ornatu legis et ordinis distributio. Sed hec omnia proprie cōueniunt misericordie. igitur ei proprie cōueniet ratio regni. finis distributio sup iusticiam fin misericordie est. qz exules facit reges. ornatus quia deformissimos peccatores facit angelos pulcherrimos. legis. quia gratis dat dona charitatis. et pro illa regnum ordinis. quia limus super angelos terra sup celum. Habet itaqz misericordia proprietates regni proprie. igitur ipa est proprie regnum regis. ergo et beatissima virgo dicitur regina misericordie. ¶ Has rationes cōcedimus dicentes qd propriissimū nomē quod beatissime virgini fin suam dignitatem summā debetur est regina misericordie et plus proprie qz imperatrix. hoc em nomē magis est nomen timoris et rigoris
Regina Regina autē plus est nomē prouidentie et equitatis. vnde etiam credo nusqz deum in biblia expresse nominari imperatorem sed regem. hoc em est nomen maiestatis. Item magis proprie dicitur regina misericordie qz domina dominaz. vel regina dominaz. vel dea deorum. Hec oia iportat dignitatē et excellentiā respectu maioris et minoris. s; misericordia vniuersalē potestatē respectu maiorū et minorū. si em dicitur

De priuilegi. sufficiē. ffo. xciiij

ceretur dea dearum nō videretur esse dea vel regina peccatorū vel demonū. Item nec dicitur proprie regina pacis et dilectionis. quia nec hoc est omnibus sui regni vniuersale. Item melius dicitur regina misericordie q̄ regina potentie vel sapientie. In sapientia em̄ intelligitur potentia et nō eōuerso. In misericordia sapientia et potentia et non eōuerso. Unde misericordia illa omnia tria claudit in se. vnde regina misericordie est regina potētie et sapientie et nō eōuerso. Quod autē potius dicatur regina misericordie q̄ regina iusticie vel gratie vel glorie patz per contraria obiecta. ¶ De sufficiētia priuilegioz

¶ Post hec de priuilegioz sufficiētia. quia videtur q̄ possint esse plura q̄ dicta sunt. Primū em̄ inter dicta fuit q̄ nunq̄ peccauit. quare igitur simili nō habuit vnū respectu ignorantie vel pene. sicut vnū habuit respectu culpe. maxime cum vtrūq̄ illorum nō fuerit in statu innocētie. et videatur vtriusq̄ opposita ad innocētiam a culpa p̄tinere. Secundū priuilegiū fuit. q̄ non potuit peccare. ¶ Querit ḡ quare simili nō habuerit vnū priuilegiū respectu pene. vt q̄ nō posset peccare nō posset puniri. cū tñ ois pena sit p̄ culpa. ḡ vbi nulla culpa nulla posset eē pena. Tercū priuilegiū fuit q̄ qlibet motu merebat. Querit ḡ quare nō habuerit priuilegiū vt silr frueret sicut sp̄d̄ns iesus xps q̄ simplr vnū fuit carni mortali. Quartū priuilegiū fuit puritas in summo. cū ḡ triplex sit act⁹ hierarchie. purgare illuminare et p̄ficere. et beatissima ḡgo habuit priuilegiū respectu purgationis. ḡ debuit habere alia duo. vnū respectu illuminatōis. aliud respectu p̄fectōis. Quintū fuit ḡgo ḡginū. cū autē beatissima fuerit et ḡgo et mater et coniugata et viduata. et habuerit vnū priuilegiū respectu ḡginū. Videt q̄ debuit alia tria habere respectu coniugataz matz et viduaz. Sextum priuilegiū fuit mater dei. et constat q̄ simili fuit filia dei et sponsa dei et multa cōsimilia. igitur respectu eorum debuit habere priuilegia multa. Septimū fuit mater oīm. q̄re silr nō habuit priuilegiū vnū q̄ esset soror et filia oīm vel saltē q̄ eēt dñā oīm. Octauū priuilegiū fuit stella maris. illud habuit beatissima virgo respectu maris pro priuilegio. igitur et aliud debuit habere respectu ignis et vnū respectu aeris. et vnum respectu terre. Nonum priuilegium fuit porta celi. si respectu porte habuit vnum priuilegium. igitur eadem ratione respectu fundamētū vel parietū deberet habere vnū priuilegiū. vt dicatur lapis angularis vel aliqd̄ huiusmodi. Decimū priuilegiū fuit passionis cōmunicatio. cum igitur priuilegium habuerit respectu passionis. etiam habebit aliud respectu actōis cum actio sit nobilioz passione. Undecimū priuilegiū fuit exaltatio et sic vnum habuit respectu ardui. ḡ alia duo habebit respectu veri et respectu boni.

Primū priuilegiū

Secundū

Tercū

Quartū

Quintū

Sextū

Septimū

Octauū

Nonū

Decimū

Undecimū